

Overzicht
November 2018

SCANDINAVISCH MISDAADAUTEURS

De opmars van de Scandinavische kwaliteitsthillers

De opmars van de Scandinavische kwaliteitsthillers begon in de jaren zestig met de maatschappijkritische misdaadromans van Sjowall en Wahloo. Voor het eerst kreeg de misdaadroman een menselijk gezicht. Werk en privéleven van de hoofdpersonen liepen, net als in het dagelijks leven, onontwarbaar door elkaar. Een politieman met een maagzweer en huwelijksproblemen was niet per definitie de aardigste collega op het werk. Het effect was dat mensen die vroeger nooit misdaadromans lazen, plotseling wel Sjowall en Wahloo gingen lezen. Het was in wezen het begin van een brede acceptatie van de misdaadroman.

Wat het maatschappijkritische aspect van de misdaadromans betreft, dat werd door vrijwel alle misdaadauteurs uit Scandinavië als een voorwaarde beschouwd. Anders dan de misdaadboeken uit andere werelddelen kenmerken de thrillers uit Scandinavië zich door hun grote maatschappelijke betrokkenheid. In Zweden is men daar zelfs zo trots op dat men vindt dat de misdaadroman in dat opzicht de rol van de literatuur heeft overgenomen.

Dat Scandinavië een uitstekende voedingsbodem vormt voor ijzersterke misdaadromans, lijkt moeilijk te verklaren door het feit dat er in de boeken veel nadruk wordt gelegd op het decor besneeuwde bossen, eindeloos lange donkere nachten, afgelegen plekken te over. Het ligt meer voor de hand om te kijken naar de traditie van verhalen vertellen. Mythen en sagen komen niet alleen uit het oude Griekenland, maar zwerven van oudsher ook over de ijzige bergtoppen in het koude noorden. Verhalen vertellen is er een traditie, zoals dat ook in Ierland het geval is.

Dit aspect, gecombineerd met de grote maatschappelijke betrokkenheid van de gemiddelde Noordeling, zorgt voor ijzersterke boeken van diegenen die in staat zijn om verhalen in boekvorm onder woorden te brengen. De kloof tussen de materialistische welvaartmaatschappij en de zwakkere individuen die vermalen worden door het systeem, levert een nooit opdrogende bron aan misnoegen en verhalen op.

Het bewijs is te vinden in de boeken van Marklund, Roslund & Hellstrom, Jungstedt, Lapidus, Dahl, Larsson en vele anderen.

Kortom, in de laatste decennia heeft de Franse policier, de Amerikaanse hard boiled detective, de Engelse puzzel-detectives en grote stadsdetectives een enorme concurrentie gekregen van de prachtige, beeldende misdaadromans uit Scandinavië.

Bron: www.crimezone.nl

Adler-Olson, Jussi

Jussi Adler-Olsen (Kopenhagen, Denemarken -1950) studeerde af aan de Universiteit van Kopenhagen in politieke wetenschappen, economie en sociologie en film-wetenschappen. Al zijn boeken hadden zeer goede kritieken in zowel Denemarken als het buitenland en ze stond al snel in de bestsellerslijsten. Zijn eerste twee boeken in de serie Afdeling Q: 'De vrouw in de kooi' en 'De fazantenmoordenaars' hebben er echter voor gezorgd dat zijn naam in Denemarken serieus gevestigd is.

Aldén, Rebecka Adgren

Zweden, 1972, Zweedse journalist, auteur en feministe. In het Nederlands vertaald: De achtste doodzonde (2016), De laatste zomer (2018).

Alsterdal, Tove

Tove Alsterdal (Zweden - 1960) is schrijfster en journaliste. Ze schrijft teksten voor toneel, film en opera. **Vrouwen op het strand** is haar thrillerdebuut, waarvan de vertaalrechten wereldwijd zijn verkocht. **Geef me je hand** was volgens The Swedish Crime Writers Academy de beste thriller van 2014. In 2017 verscheen in Nederlandse vertaling **Draai je niet om**. Ooit was Beckomberga het grootste psychiatrisch ziekenhuis van Europa. Nu zijn de sporen van het verleden gewist en worden er exclusieve woningen gebouwd in het oude park. Svante Levander is een van degenen die in de idylle gaan wonen, samen met zijn nieuwe liefde. Onderweg naar huis vanaf de winkel wordt hij doodgestoken. Eva, zijn ex-vrouw, is hem die avond gevolgd en wordt opgepakt op verdenking van moord.

Alvtegen, Karin

Karin Alvtegen (Zweden -1965), een achternicht van Astrid Lindgren, groeide op in een klein stadje, Huskvarna. Door de dood van haar broer raakte Karin Alvtegen in een depressie die drie jaar duurde, tot ze op een ochtend wakker werd met een verhaal in haar hoofd. In Zweden wordt ze tot de top van de thrillerauteurs gerekend, waarbij vaak de vergelijking met Henning Mankell en Liza Marklund wordt gemaakt.

Ahnhem, Stefan

Stefan Ahnhem (Stockholm, 1966). Zweedse auteur en scenarist. Sinds de jaren 90 schrijft hij mee aan scenario's voor films en tv-series, onder andere de politieries Wallander en Irene Huss. In 2014 debuteerde hij ook als thrillerschrijver. Zijn roman Zonder gezicht werd al snel een bestseller. Zijn tweede boek is Negen (2015), het tweede deel in de serie rondom Fabian Risk.

Backman, Fredrik

Zweeds columnist, blogger en auteur. Debuteerde in 2012 met *Een man die Ove* heet, dat ook succesvol werd verfilmd. Over de strijd tussen twee ijshockeyteams schreef hij twee zeer succesvolle boeken: *Björnstad* (2017) en *Wij tegen jullie* (2018).

Beckerus, Ake

Åke Beckérus (Zweden -1936) is econoom en gedragswetenschapper. Als legerofficier werkte hij meer dan tien jaar in opdracht van de Verenigde Naties in de Gazastrook en Zaire. Later was hij werkzaam in Liberia voor een multinationale mijnbouwonderneming. Beckérus' wetenschappelijke publicaties over leiderschap werden bekroond. In 1991 schreef hij zijn eerste thriller, spoedig gevolgd door nog twee thrillers met Göran en Monika Esser in de hoofdrollen.

Baldursdóttir, Kristín Marja

Kristín Marja Baldursdóttir (IJsland - 1949) studeerde Duits en gaf les als lerares op de basisschool. In 1988 veranderde Kristín Marja van baan en begon als journaliste te werken voor de Morgunblaðið. Ze debuteerde in 1995 met 'Mávahlátur' (*De lach van de meeuw*). Het boek werd bewerkt voor film en toneel.

Bengtsdotter, Lina

Bengtsdotter (1977) groeide op in Gullspång, waar de Charlie Lager-serie zich afspeelt. Tegenwoordig woont ze met haar kinderen in Stockholm, en werkt ze als docente Zweeds en psychologie. De vrouw die terug moest werd in Zweden in 2017 verkozen tot thrillerdebuut van het jaar.

Bjørk, Samuel

Samuel Bjørk is het pseudoniem van Frode Sander Øien (1969), romancier, toneelschrijver en singer-songwriter. *Ik reis alleen* (2015) is het eerste boek van een serie met in de hoofdrol inspecteur Holger Munch, een oude rot in het vak, en zijn jongere collega Mia Krüger. Na een intern onderzoek werd Munchs speciale onderzoeksteam jaren geleden opgeheven en werd hij overgeplaatst naar een regionaal politiebureau. Ook verschenen: *De doodsvogel* (2015).

Bley, Mikaela

Geboren in Stockholm, werkte als inkoper voor het tv-station TV4, maar schrijft nu fulltime. *Dochter vermist* was in 2016 haar debuut, een thriller met in de hoofdrol misdaadverslaggeefster Ellen Tamm. Daarna verschenen *Donker water* (2017) en *Kwaad licht* (2018).

Börjind, Cilla & Rolf

Cilla en Rolf Börjind zijn de meest gevierde scenario-schrijvers van Zweden. Hun crimeseries en -films worden gekenmerkt door sterke plots, maatschappelijk engagement en charismatische personages die worstelen met levenschte conflicten. De Börjinds zijn verantwoordelijk voor maar liefst 44 films voor bioscoop en tv, waaronder 26 Martin Beck-films. Hun thrillerserie over Olivia Rönning en Tom Stilton verschijnt in dertig landen. Het eerste deel, *Springvloed* (2013), bewerkten ze tot 10-delige tv-serie. Ze schrijven nu aan het tweede seizoen, gebaseerd op het boek *De derde stem*. Ook verschenen: *De derde stem* (2014) en *Wiegelied* (2017).

Boije af Gennäs, Louise

Zweeds schrijfster (1961), feministe en mede-maker van *Rederiet*, de langstlopende Zweedse soapserie uit de geschiedenis. In *De Resistance-trilogie* beschrijft zij het gevecht van een individu tegen de autoriteiten. Deel 1: *Bloedspoor* (2018).

Brekke, Jørgen

Jørgen Brekke (Noorwegen, 1968) werkt als journalist. Zijn debuut *Genadeslag* stond hoog in de Noorse bestsellerlijsten en werd vertaald in zeven talen.

Brunse, Niels

Niels Brunse (Silkeborg, Denemarken - 1949) woont in Kopenhagen en is behalve auteur ook literatuurcriticus en vertaler van onder andere Shakespeare. Brunse heeft een behoorlijk breed oeuvre, naast een aantal romans, poëzie en bundels korte verhalen heeft hij ook een aantal prijswinnende vertalingen op zijn naam staan. In 2000 schrijft Brunse een roman met de titel 'I lyset af en kat' ('De dromen van een kat' - 2003), die met enige fantasie kan worden gezien als psychologische thriller.

Buthler & Ohrlund

Dan Buthler (Denemarken - 1965) studeerde economie en marketing en werkte als journalist en consultant voor de media. Dag Ohrlund (Zweden - 1957) werkte al 35 jaar als journalist, fotograaf en schrijver, toen hij via internet in contact kwam met Buthler. Samen schrijven ze thrillers. 'Moord net' is hun debuut.

Carlsson, Christoffer

Christoffer Carlsson (Zweden, 1986) is criminoloog in Stockholm. Zijn debuutroman uit 2010, *De vrouw die uit het niets kwam*, werd internationaal goed ontvangen. Met zijn tweede roman, *De jongen die terugkeerde* uit 2011, vestigde Carlsson zijn naam als een van de meest getalenteerde jonge auteurs van Zweden.

De toren van de dode zielen (2014/5) is het eerste deel van een trilogie over politieagent Leo Junker. Hij won met dit boek de prijs voor beste Zweedse thriller.

Ceder, Camilla

Camilla Ceder (Zweden - 1976) studeerde Sociale Wetenschappen en Psychologie. Ze schrijft en is tegelijkertijd werkzaam als counselor en sociaal werker. 'Bevroren ogenblik' is haar debuut en het begin van een serie met inspecteur Christian Tell in de hoofdrol.

Dahl, Arne

Arne Dahl is een pseudoniem. Lange tijd bleef onduidelijk wie er achter deze naam schuil ging. Nadat zijn boek 'Misterioso' veel succes had in Zweden lukte het de krant "Aftonbladet" de identiteit van de auteur te achterhalen. Het bleek te gaan om Jan Arne (Zweden - 1963), in zijn eigen land een bekende naam. Hij is schrijver, redacteur en literair criticus. Onder eigen naam publiceerde hij ook enkele boeken. Arne Dahl is bekend door zijn misdaadromans rondom het A-team. Dat is een speciale eenheid die misdaden moet oplossen.

Dahl, Kjell Ola

Kjell Ola Dahl (Noorwegen - 1958) is psycholoog en een gevierd thrillerschrijver. Met zijn eerste boek over het rechters duo Gunnarstranda en Frølich: 'Een kleine gouden ring' won hij in 2002 de Rivertonprisen, de Noorse Gouden Strop, voor de beste thriller van het jaar.

Damhaug, Torkil

Torkil Damhaug (Lillehammer, Noorwegen - 1958) studeerde medicijnen en psychologie. Hij werkte jarenlang als psychiater voordat hij in 1996 begon met het schrijven van psychologische misdaad-romans. Sinds 2006 werkt hij als fulltime schrijver.

Davidson, Leif

Voordat Leif Davidson (Denemarken - 1950) zich definitief vestigde als schrijver van (politieke) thrillers, was hij jarenlang werkzaam als journalist bij de Deense radio. Ook was hij enkele jaren buitenlandcorrespondent in Moskou. Eind jaren negentig brak Davidson met 'De vrouw op de foto' door als dé thrillerschrijver van Denemarken en kon hij het zich veroorloven zijn journalistieke werkzaamheden te staken en zich geheel aan het schrijven te wijden. Moskou, geschiedenis, en dan vooral de recente, naoorlogse geschiedenis - zijn de onderwerpen die terugkeren in zijn oeuvre.

Edwardson, Ake

Åke Edwardson (Zweden- 1953) woont in Göteborg. Na zijn studie literatuurwetenschappen begon hij als freelance journalist voor verschillende dagbladen te schrijven. In de jaren tachtig werkte hij een tijd lang als persvoorlichter voor de Verenigde Naties in het Midden-Oosten en sindsdien bezoekt hij deze streek regelmatig. Edwardson werkt nu behalve als schrijver ook als hoogleraar journalistiek aan de universiteit van Göteborg. Als schrijver debuteerde hij in 1995 met de thriller Till allt som varit dött (Allen die gestorven zijn - 2011). In Dans med en ängel (Dans met een engel - 2000) uit 1997 introduceerde hij hoofdinspecteur Erik Winter als hoofdpersoon.

Egeland, Tom

Tom Egeland werd in 1959 geboren in Oslo, Noorwegen. Tijdens zijn tienerjaren was hij actief in een christelijke jongerenbeweging, maar later zei hij dit geloof vaarwel. De auteur werkte 10 jaar lang als verslaggever en redacteur van Aftenposten. Lange tijd was hij chef nieuwsredactie van de Noorse tv maar sinds 2006 schrijft hij fulltime. Tom Egeland debuteerde in 1988. In 2001 brak hij commercieel door met zijn misdaad-roman Het einde van de cirkel. De gelijkenis met De Da Vinci Code was opmerkelijk. Hij schreef zijn boek eerder dan Dan Brown.

Egholm, Elsebeth

Voordat Elsebeth Egholm haar studie journalistiek begon, studeerde ze piano aan het conservatorium van Arhus. Ze is geboren in Nyborg, Denemarken en werkte na haar opleiding voor een Deens dagblad en schreef korte verhalen voor diverse tijdschriften in Scandinavië. Voorafgaand aan haar misdaadromans schreef Elsebeth Egholm een drietal romans.

Ekman, Kerstin

Kerstin Ekman werd geboren in 1933 te Risinge in östergötland. Ze werd in 1978 lid van de Zweedse Academie (de derde vrouw na Selma Lagerlöf en Elin Wägner), maar stelde naar aanleiding van de Rushdie-affaire haar lidmaatschap op non-actief (1989). Ekman debuteerde in 1959 met de detective 30 meter mord ('30 meter moord'). Sindsdien heeft ze een groot aantal detectives, romans en essays geschreven in 1993 brak zij inter-nationaal door met de thriller Zwart water.

Enger, Thomas

Thomas Enger (Oslo, 1973) is een van de meest vooraanstaande Noorse misdaadschrijvers. Hij studeerde journalistiek en geschiedenis. Hij werkte daarna negen jaar voor de internetkrant Nettavisen. *Schijndood* is in Noorwegen een bestseller. Zijn tweede boek, *Fantoompijn*, verschijnt in 2013 in vertaling. Er volgen nog vier boeken in deze serie.

Engman, Pascal

Pascal Engman (1986) is journalist en werkte bij vooraanstaande Zweedse kranten. Hij nam een sabbatical, reisde naar Chili en schreef daar zijn debuut *Patriotten* (2017/2018), een verontrustende actiethriller, wordt verfilmd als tv-serie.

Engström, Thomas

Thomas Engström (Zweden, 1975) is schrijver en journalist op het gebied van internationale politiek en veiligheidsbeleid. Hij studeerde rechten en specialiseerde zich in internationaal recht en mensenrechten. Hij werd Columnist van het Jaar en ontving voor *Ten Westen van de vrijheid* de prijs voor het Beste Zweedse Debuut. Later werd de thriller ook genomineerd voor het Beste Zweedse Boek van het Jaar. Het tweede deel in de serie Ludwig Licht-kwartet (*Ten zuiden van de hel*) verscheen in 2017.

Eriksson, Jerker

Zie ook: Sundquist, Hakan

Jerker Eriksson (1974) geboren en getogen in Gävle (Zweden) schrijver en producer van de band van Håkan. Håkan Sundquist (1965) geboren in Linköping (Zweden) schrijver, kunstenaar en bassist in de Electro punk band I love you baby. Beide schrijvers hebben twee verschillende stijlen weten te combineren tot een gezamenlijk manier van werken. In 2010 verscheen het debuut van wat een trilogie moet worden met de overkoepelende titel Victoria Bergmans zwakheid. Het eerste deel kreeg de titel *Het kraaienmeisje*, een jaar later gevolgd door *Het hongervuur* (2013). Het derde afsluitende deel *De laatste aanwijzingen* verscheen in 2014.

Eriksson, Kjell

Kjell Eriksson werd in 1953 geboren in Uppsala, Zweden. Op zijn zestiende verlaat hij het ouderlijk huis. Daarna heeft hij gewerkt bij de posterijen en in de visserij. Sinds de jaren 70 is hij werkzaam als hovenier. Zijn schrijverschap begon met het maken van teksten voor een vaktijdschrift binnen de tuiniersbranche. Sinds begin jaren negentig schrijft hij romans en misdaad-boeken. *De stenen kist* werd door de Zweedse Academie van Misdaadschrijvers bekroond als beste debuut, en *De dode in de sneeuw* als Beste Misdaadroman van het Jaar. In deze twee boeken en in *Nachtzwaluw* en *De wrede sterren* van de nacht staat onderzoeker Ann Lindell centraal.

Ernestam, Maria

Maria Ernestam (Zweden, 1959) is schrijfster en journaliste. Na studies Engels en wiskunde begon ze aan de School voor journalistiek in Göteborg. Ze werkte voor grote Zweedse dagbladen en was daarvoor Duitslandcorrespondent voor radio en televisie en enkele tijdschriften. Haar journalistieke loopbaan wisselde ze soms af met uitstapjes naar het theaterpodium. Als schrijfster debuteerde ze in 2005 met de roman *Caipirinha med Döden* ('Caipirinha met de Dood').

Fossum, Karin

Karin Fossum is geboren op 6 november 1954 in Sandefjord, Noorwegen. Op haar twintigste werd er een dichtbundel van haar hand gepubliceerd die goed werd ontvangen. Maar toen de tweede veel negatieve kritiek kreeg, stopte ze met schrijven. Ze trouwde, ging werken, kreeg kinderen, scheidde om veertien jaar later weer te gaan schrijven. Eerst korte verhalen, daarna kwamen de romans. Karin Fossum heeft als alleenstaande moeder vele jaren in instellingen, ziekenhuizen en homes gewerkt. Een bron van levenservaring en mensenkennis die veel van haar psychologische inzicht verklaart. Eva's oog verscheen in 1995 en kreeg de prestigieuze Riverton-Prijs en de Glazen Sleutel voor de beste Scandinavische misdaadroman. Dit is het eerste boek uit de serie met inspecteur Konrad Sejer.

Genberg, Kjell

Kjell E. Genberg (Zweden - 1940) is een van de meest productieve schrijvers in Zweden. Van zijn hand verschenen tot nu toe meer dan 200 romans, voornamelijk literaire thrillers. Zijn werk is bekrond door het Scandinavische Genootschap voor misdaadliteratuur (Skandinaviska Deckarsällskapet). Genberg gebruikt meerdere pseudoniemen zoals Christian Aage, Matt Jade, Shell Earlin en K. Earl Ginsburg. Retour Stockholm is de eerste roman van Genberg in het Nederlandse taalgebied. Deze roman die hij schreef hij onder het pseudoniem Christian Aage is het eerste deel in een reeks over de Stockholmse politie-commissaris Arnold Nyman.

Gerhardsen, Carin

Carin Gerhardsen (Zweden - 1962) is afgestudeerd aan de universiteit van Uppsala als wiskundige. Ze werkte lange tijd als consultant in de automatiseringsbranche, maar tegenwoordig is ze fulltime auteur. Carin Gerhardsen debuteerde in 1992 met een filosofische roman met de titel 'På flykt från tiden'. Ze veranderde van genre en schreef een drietal misdaadromans over het politiedistrict Hammarby in Stockholm met in de hoofdrol commissaris Conny Sjöberg en zijn team. Peperkoekenhuis is het eerste deel van de Hammarby-trilogie.

Giolito, Malin Persson

De Zweedse Malin Persson Giolito (1969) is advocate en schrijfster en heeft twee boeken geschreven, waarvan alleen het tweede in het Nederlands is verschenen onder de titel 'Tussen twee vuren'. Momenteel werkt ze bij de EU in Brussel. In een interview zegt ze dat, waar haar eerste boek 'Double Life' uit 2008 gaat over de advocate die zij is, 'Tussen twee vuren' gaat over de advocate die zij zou willen zijn.

Guillou, Jan

Jan Oscar Sverre Lucien Henri Guillou (Södertälje, 17 januari 1944) is een Zweedse auteur en journalist. Hij verwierf internationaal het meeste succes met de spionagereeks *Coq Rouge* met als protagonist de door hem bedachte spion Carl Hamilton. Daarnaast schreef hij nog een trilogie over de tempelier Arn Magnusson. Guillou verwierf bekendheid na zijn onthullingen rondom een schandaal van de Zweedse inlichtingendienst in 1973 waarvoor hij veroordeeld werd tot 10 maanden gevangenschap. Samen met collega-journalist/schrijfster Liza Marklund en uitgeefster Ann-Marie Skarp richtte Guillou uitgeverij Pirat förlaget op. Pirat is inmiddels uitgegroeid tot een belangrijke uitgeverij in Zweden.

Grebe & Traff

Camilla Grebe (Zweden - 1968) is van huis uit econoom en heeft een uitgeverij voor luisterboeken opgezet. Haar zus Åsa Träff (Zweden - 1970) is psychologe en heeft een eigen praktijk in het centrum van Stockholm. Beide dames schreven tot 2009 over thrillers en misdaadromans op hun weblog Deckar-systrarna. In 2009 verscheen hun misdaadroman *Någon sorts frid* (Vredig - 2010). Hierin introduceren zij psychologe Siri Bergman met een praktijk in hartje Stockholm. In 2013 verscheen de vertaling van *Innan du dog* (Voor je stierf).

Grebe, Camilla

Zie ook : Leander-Engstrom, Paul

Camilla Grebe (Älvsjö, Zweden, 1968) schreef eerder zeer succesvolle thrillers met Åsa Träff en Paul Leander-Engström. De minnares (2016) is Grebes debuut als solo-auteur. In de hal van een riant villa wordt het lichaam van een vrouw gevonden, zonder hoofd. De eigenaar van het huis is spoorloos verdwenen, en de identiteit van de vrouw is een raadsel. Het onderzoek naar de onthoofde vrouw dreigt al snel vast te lopen, maar dan ontdekt inspecteur Peter Lindgren dat de zaak opvallende gelijkenissen vertoont met een onopgeloste moord van tien jaar geleden.

Hammer, Lotte

Lotte Hammer (1955) en **Søren Hammer** (1952) zijn broer en zus. Zij leest in haar vrije tijd het liefst Henning Mankell, hij houdt van Sjöwall en Wahlöö. Het duurde zes jaar voordat uitgeverij Gyldendal besloot hun debuut *Misbruik* uit te geven - met overdonderend succes. Het is het eerste deel in een serie over inspecteur Konrad Simonsen. Verder uitgegeven in Nederlandse vertaling: *Wraak, Verraad, Geweld*.

Hansen, Erik Fosnes

Erik Fosnes Hansen (1965) is geboren in New York en opgegroeid in Oslo. Hij debuteerde in 1985 met de roman *Falketårnet* (De valkentoren). Zijn tweede roman, *Salme ved reizens slutt* (Koraal aan het einde van de reis) uit 1990 werd een enorm succes. Dit boek beschrijft de levens van de muzikanten wier leven eindigde op de Titanic. Hansen publiceert ook poëzie en schreef het libretto voor een opera van de Noorse componist Gisle Kverndokk. Ook schreef hij een kookboek.

Hastrup, Julie

Julie Hastrup (Ringkøbing, Denemarken, 1968) is journaliste voor radio en televisie. In 2009 debuteert ze met *En torn i øjet* en ontving hiervoor de nominatie voor beste thrillerdebuut van het jaar. Ze werd hiermee genomineerd voor het beste Deense debuut, en het boek stond in de top tien van bestverkochte thrillers van het jaar. Het tweede boek *Det blinde punkt* verscheen een jaar later met wederom in de hoofdrol rechercheur Rebekka Holm die werkt in de geboorteplaats van de schrijfster. En *torn i øjet* verscheen in Nederlandse vertaling als *Een doorn in het oog*.

Hellberg, Björn

Bjorn Hellberg is in 1944 geboren in Borås, Zweden en is van oorsprong journalist, maar in Zweden is hij voornamelijk bekend als tenniscommentator en auteur van tenniboeken. Daarnaast schrijft hij misdaadromans met als hoofdpersoon commissaris Sten Wall. Zijn eerste detective verscheen in 1981. In Nederland verschenen twee boeken van de hand van Hellberg ('Eremoord' en 'Voyeur').

Hjorth & Rosenfeldt

Michael Hjorth (Visby, Zweden, 1963). Hans Rosenfeldt (Boras, Zweden: 1964) is acteur, toneelschrijver en presentator. Hjorth & Rosenfeldt bundelden hun kwaliteiten en schreven hun thriller-debuut *Wat verborgen is* met in de hoofdrol psycholoog en profiler Sebastian Bergman. In 2012 verscheen het tweede deel van *De Bergman-kronieken*: *De discipel*.

Hjorth, Vigdis

Vigdis Hjorth (Noorwegen, 1959) studeerde filosofie, literatuur en politieke wetenschappen. Vertaald in het Nederlands: *Zomerhuis* (2018), een aangrijpende roman over schuld en vergeving, die in Noorwegen voor veel controverse zorgde. Er ontstond een fel literair debat over de vraag wat waarheid is en wat fictie in een roman. Wat doet het met diegenen die zichzelf herkennen in de personages? Tot hoever mag je gaan?

Hoeg, Peter

Peter Høeg (1957) groeit op in Kopenhagen, waar hij in 1984 zijn studie literatuurwetenschappen aan de Universiteit van Kopenhagen afrondt. Hierna werkt hij onder andere als sportleraar en danser. In 1988 debuteert hij met 'Voorstelling van de twintigste eeuw'. Zijn grote doorbraak komt in 1992 met zijn misdaadroman 'Smilla's gevoel voor sneeuw'.

Holm, Gretelise

Gretelise Holm is journaliste en schrijfster. Ze publiceerde diverse non-fictieboeken en een aantal kinder- en jeugdboeken. In 1998 debuteerde ze als misdaadschrijfster met Het Mercedes-Benz Syndroom, een thriller over de invloed van mondialisering op de ontwikkeling en cultuur van hedendaags Afrika. Voor deze roman kreeg ze de Prijs van de Deense Academie van Misdaadschrijvers.

Holt, Anne

Anne Holt (Larvik, 16 november 1958) is een Noorse schrijfster en (oud-) politica. Ze was minister van justitie in het eerste kabinet van Thorbjørn Jagland van 1996 tot 1997 maar moest die post opgeven wegens gezondheidsproblemen. Holt heeft een juridische opleiding gevolgd aan de universiteit van Bergen. Ze heeft gewerkt bij de Noorse omroep, de NRK, en later als jurist bij de politie in Oslo. In 1993 debuteerde ze als schrijfster. Haar werk past in het genre van de literaire thriller. In veel van haar boeken is de hoofdpersoon Hanne Wilhelmsen, een lesbische rechercheur van de politie in Oslo.

Hort, Jorn Lier

Jørn Lier Horst (Bamble, 27 februari 1970) is een Noorse schrijver en politiemann. De werkplek van zijn personage William Wisting is maar een paar deuren verwijderd van Jorn Lier Horsts eigen bureau. Twee van zijn misdaadromans zijn "Toen Felicia verdween" (2007) en "Als de zee zwijgt" (2008). In 2016 verscheen *Rode sneeuw* (*Vinterstrengt*, 2011) en in 2017 *Jachthonden*, deel 2 in het Wisting Kwartet.

Indridason, Arnaldur

Arnaldur Indriðason (IJsland - 1961) was in 1981 en 1982 journalist bij de IJslandse krant Morgunblaðið, waarna hij als freelance schrijver werkte. Van 1986 tot 2001 was hij filmcriticus bij Morgun-blaðið. In 1997 publiceerde hij zijn eerste boek 'Maandags-kinderen'. Sindsdien is zijn populariteit tot grote hoogten gestegen. Maandenlang stond hij met zes boeken in de IJslandse bestsellerlijst. De top-3 leek permanent aan hem toegewezen.

Ingolfsson, Viktor Arnar

Viktor Arnar Ingólfsson (Akureyri, 12 april 1955) is een IJslandse auteur van detectiveverhalen. Hij is afgestudeerd als in de weg- en waterbouwkunde, en is nu als útgafastjóri werkzaam bij de Vegage-röin (de IJslandse wegendienst) waar hij voor de openbare publicaties verantwoordelijk is. Viktor Arnar is twee maal genomineerd voor de Glerlykillinn (De glazen sleutel), een Scandinavische prijs uitgereikt door de Skandinaviska Kriminalselskapet voor het beste detective verhaal.

Jacobsen, Steffen

Jacobsen (1956) wordt door critici geroemd en vergeleken met Mankell en Larsson. Woont in Brikenrod, Denemarken. Titels: Trofee (2014), Vergelding (2016).

Jaeger, Jorgen

Jørgen Jaeger (Bergen, Noorwegen - 1946) woont in Bergen. Hij schrijft zowel misdaadromans als verhalen. Karma, vertaald uit het Noors door Renée Vink, is zijn vijfde thriller en de eerste in Nederland.

Jansson, Anna

Anna Jansson werd op 13 februari 1958 te Visby op het eiland Gotland in Zweden. Haar specialismen zijn misdaadromans, literaire thrillers en kinderboeken. Inmiddels is een aantal boeken vertaald in het Nederlands. In een aantal boeken speelt een collega van Maria Wren, inspecteur Per Arvidsson de hoofdrol.

Jensen, Jens Henrik

Deze Deense auteur (1963) schreef meerdere thrillers, maar brak in zijn thuisland definitief door met zijn *Oxen*-trilogie. De Nederlandse vertaling van het eerste deel hiervan, *De hondenmoorden*, verscheen najaar 2015. Het tweede deel (*De schaduwmannen*) verscheen voorjaar 2016.

Johansson, J.K.

J.K. Johansson is het pseudoniem van een groep Finse auteurs. Laura (2014) is de eerste titel van dit collectief in Nederlandse vertaling, en bedient de markt van Young Adult boeken.

Johnsrud, Ingar

Johnsrud (1974) is een bekende Noorse journalist. Rechercheur Fredrik Beier wordt in *Zij die volgen* het eerste deel van de Broederschap-trilogie, naar een uithoek van Oslo geroepen om een massamoord te onderzoeken. De slachtoffers waren allemaal lid van de apocalyptische sekte Het licht van God. Daarom wijst alles op een religieuze wraakactie, maar Fredrik en zijn jonge partner Kafa Iqbal zijn sceptisch en al snel neemt het onderzoek een verrassende wending. Fredrik en Kafa moeten jacht maken op een brute moordenaar, en tegelijkertijd mysteries ophelderen rond de schimmige verledens van de sekteleiders. Ze hadden niet kunnen vermoeden dat ze terecht zouden komen in een onderzoek naar de monsterlijke experimenten die terugvoeren naar de Tweede Wereldoorlog. Deel 2 verscheen onder de titel *Zij die gaan*.

Josefsson, Willy

Willy Josefsson (Zweden - 1946) werkte meer dan twintig jaar als cultureel journalist en redacteur bij Sverige Radio. Nu richt hij zich geheel op het schrijverschap, zijn vaderschap en op het vissen. In zijn boeken richt hij zich niet zozeer op het politieonderzoek zelf, maar meer op de achtergronden van de misdaad. Het psychologische en sociologische aspect staat voorop.

Josepsson, Aevor Orn

Ævar Örn Jósepsson (Hafnarfjörður, 25 augustus 1963) is een IJslandse auteur en radioprogramma-maker. Ævar heeft een jaar in België gestudeerd, en vervolgens een jaar in Stirling in Schotland. In 1994 behaalde hij een graad in de filosofie en de Engelse literatuur aan de Albert-Ludwigs Universiteit van Freiburg in Duitsland. In de tussentijd was hij enige tijd werkzaam als medewerker bij het hoofdkantoor van de Landsbanki Íslands. Hij is ook visser geweest en heeft op radio- en televisiegebied meerdere betrekkingen gehad, waaronder als regisseur, programma-maker en journalist.

Jónsdóttir, Audur

Audur Jónsdóttir (IJsland - 1973) is een bijzonder veelzijdig schrijfster en freelance journalist. Ze schrijft zowel kinderboeken, jeugdboeken als romans. Ze won diverse prijzen voor haar werk en is de kleindochter van de Nobelprijswinnaar Halldór Laxness.

Jungstedt, Mari

Mari Jungstedt (Zweden - 1962) studeerde journalistiek en is redacteur en nieuwslezeres bij de Zweedse televisie. Ze debuteerde in 2003 met 'Die je niet ziet'. Deze thriller werd een groot succes in Scandinavië en Duitsland. Haar eerste twee boeken zijn verfilmd.

Junker, Merete

Merete Junker (Noorwegen - 1959) is als journaliste en lerares werkzaam in de Noorse plaats Skien. Haar debuut, 'Het meisje met de ballon' met in de hoofdrol journaliste Mette Minde, was een groot succes in Noorwegen en won daar de debutantenprijs voor thrillerschrijvers, onze Schaduwprijs. Twee jaar later is het tijd voor het vervolg 'Tweeling'.

Juul, Pia

Pia Juul (Denemarken, 1962) schreef dichtbundels, hoorspelen, toneel en korte verhalen. In 2000 verleende de Deense Kunstraad haar een levenslange toelage voor haar grote bijdrage aan en betekenis voor de Deense literatuur. Vrijwel al haar boeken werden bekroond met een literaire (publieks)prijs. Haar tweede roman 'En weg is hij' werd bekroond met de Danske Banks Litteraturpris 2009.

Kaaberbol en Friis

Lene Kaaberbøl (1960) geboren in Kopenhagen studeerde Engels en dramaturgie aan de universiteit van Århus. Haar debuut verscheen in 1988 met een fantasyroman, gevolgd door een aantal jeugdromans waaronder de Witch-serie voor Disney. Inmiddels is zij fulltime schrijfster en eigenaar van de uitgeverij Phabel & Plott.

Agnete Friis (1975) werkte na haar studie als journalist. Van haar hand verschenen ook een aantal jeugdromans waaronder de fantasyroman 'Dyresangeren'. Gezamenlijk debuteerden Kaaberbøl en Friis in 2008 met de misdaadroman 'Drengen i kufferten' ('De jongen in de koffer' - 2010). Een aansprekend debuut dat in 2009 de Harald Mogensen Prisen kreeg voor beste Deense misdaadroman en de Deense nominatie werd voor de Glazen sleutel 2009.

Kallifatides, Theodor

Theodor Kallifatides (Peleponnesos, Griekenland - 1938) woont al bijna veertig jaar in Zweden. Hij heeft een indrukwekkend en regelmatig bekroond literair oeuvre opgebouwd. Na zijn literaire romans en bundels poëzie maakte Kallifatides in 2000 een uitstapje naar het misdaadgenre met 'Ett enkelt brott' ('Een simpele misdaad', 2003). In 2002 gevolgd door 'Den sjätte passageraren' ('De zesde passagier' - 2005) en 'I hennes blick' in 2004. De drie misdaadromans vormen gezamenlijk de trilogie over inspecteur Kristina Vendel. Het laatste deel van de trilogie is (nog) niet in vertaling verschenen.

Kanger, Thomas

Schrijver en journalist Thomas Kanger werd geboren in 1951 en groeide op Uppsala. Na zijn jeugd woonde Kanger twintig jaar in Västerås, de stad waar hij ook zijn vaste hoofdpersoon inspecteur Elina Wiik laat speuren. Elina maakt haar opwachting in 2001 in de misdaadroman 'Första stenen', een jaar later gevolgd door 'Sjung som en fågel'. In april 2007 verscheen in Zweden het vijfde boek 'Gränslandet' met inspecteur Wiik. Bij uitgeverij The House of Books uitgebracht als 'Grensgebied'. In 2011 verscheen het debuut van Wiik De eerste steen in een vertaling van Jasper Popma.

Karjel, Robert

Robert Karjel (1965) is een voormalig helikopterpiloot en luitenant-kolonel in de Zweedse luchtmacht. Hij is de enige Zweedse piloot die met het US Marine Corps heeft getraind en gevechtshelikopters heeft gevlogen. Zijn eerste boek in Nederlandse vertaling is De Zweed (2015).

Kazinski, A.J

Twee succesvolle jonge auteurs slaan de handen ineen en vormen samen het nieuwe spanningsduo A.J. Kazinski. Anders Rønnow Klarlund (Denemarken - 1971) schreef en regisseerde verschillende films en debuteerde in 2009 met een roman. Jacob Weinreich (Denemarken - 1972) is eveneens scriptschrijver en publiceerde in 2001 zijn eerste roman. Zijn boeken voor tieners behoren tot de succesvolste van Denemarken.

Kepler, Lars

Achter het pseudoniem Lars Kepler schuilt het echtpaar **Alexandra Coelho** (1966) en **Alexander Ahndoril** (1967). Ze debuteerden in januari 2010 met de thriller 'Hypnose'. Kepler wordt gezien als de Zweedse tegenhanger van Nicci French. **Alexander Ahndoril** debuteerde in 1989 met de roman 'Den äkta kvinnan'. Hij is bekend geworden met zijn boek over Ingmar Bergman (Regissören). Hij schrijft ook toneelstukken.

Alexandra Coelho studeerde aan de toneelacademie en schreef als literair criticus voor de kranten Göteborgs-Posten en Dagens Nyheter. Ze debuteerde in 2003 met de roman 'Stjärneborg'.

Kristensen, Tom

Tom Kristensen (Hobro, Noorwegen: 1955) is een econoom en financieel adviseur. Kristensen werkte in verschillende landen voor diverse banken en financiële consultancy-bureaus en kent de wereld waarover hij schrijft dus van binnenuit. 'Voltreffer', een unieke combinatie van typisch Noorse psycho-logische diepgang en Amerikaanse snelheid, trok direct de aandacht van de internationale uitgeverwereld.

Lackberg, Camilla

Camilla Läckberg (1974) is econoom maar werkt tegenwoordig als schrijfster. Ze debuteerde met de misdaadroman IJsprinses (2006). In dit eerste deel uit de serie met de schrijfster Erika Falck en politieagent Patrik Hedström in de hoofdrol, zijn veelbelovende personages tot leven gewekt die in de volgende delen verder worden uitgewerkt. De thrillers kunnen dan ook het best in volgorde van verschijning gelezen worden.

Lapidus, Jens

Jens Lapidus (Zweden - 1974) is een zeer succesvolle strafrechtadvocaat en verdedigde beroepshalve enkele van de meest beruchte misdadigers van Zweden. Hierdoor verwierf hij unieke kennis van het zware criminele circuit. Zijn boeken worden vergeleken met die van James Ellroy en Dennis Lehane. 'Snel geld' werd juichend onthaald als de beste Zweedse misdaadroman van de afgelopen tien jaar en 'het meest gedetailleerde boek over de Zweedse onderwereld ooit geschreven'.

Larsson, Asa

Åsa Larsson werd in 1966 geboren in Uppsala in Zweden. Ze studeerde rechten en specialiseerde zich in het belastingrecht. In 2003 verscheen haar debuut 'Zonnestorm' in Zweden. Met dit boek won ze de Zweedse prijs voor het beste debuut. Het is een boek waarin een aantal vrouwenrollen sterk zijn uitgewerkt. 'Zonnestorm' is het eerste boek in de geplande serie van zes titels met Rebecka Martinsson in de hoofdrol. Larsson schrijft nu fulltime.

Larsson, Stieg

De journalist Stieg Larsson (Zweden, 1954-2004) was vanaf 1999 hoofdredacteur van het tijdschrift Expo. Voor die tijd werkte hij bij een grote Zweedse nieuwsdienst. Hij gold als een van de kenners op het gebied van rechts-extremisme, en als zodanig werd hij vaak geraadpleegd. Na zijn dood verscheen de uit drie delen bestaande succesvolle Millennium-reeks met Mikael Blomkvist en Lisbeth Salander in de hoofdrol.

Leander-Engstrom, Paul

Zie ook: Grebe, Camilla

Paul Leander-Engström (1966) heeft de Russische zakenwereld van binnenuit leren kennen. Als Zweedse expat leverde hij een grote bijdrage aan de ontwikkeling van de Russische financiële markt. Camille Grebe & Leander-Engström schreven samen de Moskou Noir-trilogie.

Lehtolainen, Leena

Leena Lehtolainen (Finland - 1964) is een van de populairste thrillerauteurs in Finland. Daarnaast is zij in Helsinki werkzaam als criticus en literatuurwetenschapper. Lehtolainen startte in 1993 haar detective serie met de roman Ensimmäinen murhani (My First Murder, 1993). Hierin introduceert ze Maria Kallio die in al haar thrillers terug komt. In zowel 1996 als 1997 ontving Lehtolainen voor haar werk de Finse Gouden Strop.

Lindell, Unni

Unni Lindell werd op 3 april 1957 in Oslo (Noorwegen) geboren. Haar eerste publicatie verscheen toen ze veertien jaar oud was. Sinds haar debuut in 1986 is ze erg productief geweest: romans, gedichten, korte verhalen en kinderboeken. In 1996 verscheen haar eerste thriller getiteld 'Slangen-baereren' (Het dertiende sterrenbeeld - 1998). Het is tevens het eerste boek met Cato Isaksen in de hoofdrol.

Lindstein, Mariette

(Halmstad, Zweden, 1958) belandde op 19-jarige leeftijd in de Scientologykerk. Ze klom razendsnel op naar het hoofdkwartier, waar ze uiteindelijk 27 jaar bleef en op het hoogste niveau werkte, direct onder Scientologyleider David Miscavige. In 2004 slaagde ze erin te ontsnappen, onder dramatische omstandigheden. *De sekte* (2017), *De sekte herrijst* (2018). Een derde deel is nog niet in vertaling verschenen.

Mankell, Henning

Henning Mankell (Zweden - 1948) is opgegroeid in Härjedalen. Hij is behalve schrijver ook artistiek leider van het Teatro Avenida in de Mozambikaanse hoofdstad Maputo. Hij ontpopte zich in de jaren zeventig als toneelschrijver. Zijn eerste roman publiceerde hij in 1973. Mankell schrijft zowel literaire romans als misdaadromans. Zijn internationale roem dankt hij aan de negendelige reeks over inspecteur Kurt Wallander waarvan in 1991 de eerste verscheen: 'Mördare utan ansikte' (Moordenaar zonder gezicht - 1997).

Marklund, Liza

Liza Marklund, geboren 9 sept 1962 in Piteå, Zweden, deed als chef nieuwsdienst en hoofdredacteur ruime ervaring op in de journalistiek voor ze zich ontpopte als een succesvol schrijfster van misdaadromans. Ze is de auteur van een reeks zeer succesvolle thrillers met journaliste Annika Bengtzon in de hoofdrol. Daarnaast is ze columnist van Expressen en ambassadeur voor Unicef.

Mehlum, Jan

Jan Mehlum (Tønsberg, Noorwegen - 1945) is socioloog en werkt als docent aan de Hogeschool van Tønsberg. Al met zijn debuut in 1996 werd hij door de critici met lof overladen. Met zijn tweede misdaadroman, Koude handen, won hij in 1998 de Rivertonprisen. In Noorwegen is inmiddels al een aardige reeks verschenen rond de hoofdpersoon advocaat Svend Foyn. In Nederland moeten we het voorlopig doen met prijswinnaar 'Koude handen'.

Nesbø, Jo

Jo Nesbø (Oslo, Noorwegen - 1960), voormalig profvoetballer en beurshandelaar, is musicus, componist, wereldreiziger en auteur. Zijn roman 'Vleermuisman' (1997) is bekroond met de Noorse Gouden Strop. Vaste persoon in zijn thrillers is de eigenzinnige inspecteur Harry Hole. Binnen deze serie is de Oslo-trilogie het drieluik waarin de strijd tussen Hole en Waaler wordt weergegeven.

Nesser, Hakan

Håkan Nesser (Zweden - 1950) was onderwijzer en vanaf 1998 wijdt hij zich volledig aan het schrijverschap. Hij debuteerde in 1988 met de liefdesroman 'Koreografen'. Vijf jaar later brak hij door met de thriller 'Het grofmazige net', die uitgeroepen werd tot Beste Misdaad-debuut van 1993. Deze roman maakt deel uit van de tiendelige reeks rondom commissaris Van Veeteren uit de fictieve stad Maardam. Vanaf 2006 werkt hij aan een nieuwe serie rondom commissaris Gunnar Barbotti. Het eerste deel van deze serie verscheen in Nederland in 2012: 'De man zonder hond'.

Nilsen, Tove

Tove Nilsen (Noorwegen - 1952) is journaliste en literatuurcritica en maatschappelijk actief voor de rechten van de vrouw. Ze debuteerde op haar 22ste met een boek over de abortuskwestie. Meest van haar vroegere werk gaan over de positie van vrouwen en jongeren.

Nilsonne, Asa

Nilsonne is de in 1949 geboren dochter van een diplomaat die een deel van haar jeugd doorbracht in het buitenland. Naast haar werk als psychiater en professor medische psychologie schrijft Nilsonne misdaadromans in de tijd die haar collega's besteden aan zeilen of golfen. Althans dat is wat ze schrijft op haar eigen site. Vaste hoofdpersoon in haar boeken is inspecteur Monika Pedersen.

Obro & Tjornbjerg

Deens schrijverspaar Jeanette Øbro Gerlow (1969) en Ole Tornbjerg (1967). Jeanette Øbro Gerlow was oorspronkelijk verloskundige en later multimedia-ontwerper. Ole Tornbjerg werkte eerder als docent en als producent in de Deense film en televisie-wereld. Schreeuw onder water was hun veelgeprezen debuutthriller en eerste deel met profiler Katrine Wraa in de hoofdrol.

Ohlsson, Kristina

Kristina Ohlsson (Zweden - 1979) werkt als veiligheidsanalist voor de Zweedse politie. Met haar overrompelende debuut 'Ongewenst' bewijst ze dat ze een auteur is om rekening mee te houden.

Orsten, Mark

Mark Orsten (Gentofte, Denemarken - 1967) studeerde communicatie en journalistiek en is politicoloog. Hij debuteerde in 1994 met de thriller 'Fædrenes sønner' waarvoor hij de Det Danske Kriminalakademis Debutantpris 1995 kreeg. Hij debuteert in 2002 in Nederland met 'Vriend en vijand' een politiek-economische thriller.

Ostlundh, Hakan

De Zweedse schrijver Håkan Östlundh (Zweden, 1962) is in Stockholm geboren. Hij studeerde literatuur en geschiedenis en werkte daarna als journalist bij een krant. Hij is auteur van diverse romans, jeugdromans en kinderboeken. Ook schrijft hij scenario's voor televisie en theater.

Persson, Leif G.W.

Leif G.W. Persson (Stockholm, Zweden - 1945) is hoogleraar criminologie en schrijver. Zijn thrillers zijn in Zweden ongekend succesvol en meerdere boeken zijn verfilmd. In zijn boeken speelt politiedetective Lars M. Johansson de hoofdrol.

Renberg, Tore

Auteur, criticus en muzikant Tore Renberg (Noorwegen, 1972) brak definitief door in 2003 met de roman *De man die van Yngve hield*, de eerste succesvolle Noorse roman waarin homoseksualiteit als een serieus thema aan de orde kwam. Tot op heden verkocht Renberg in Noorwegen alleen al meer dan 500.000 boeken.

Zijn werk wordt in elf landen uitgegeven. In *Tot morgen* (2015) raken tijdens drie septemberdagen de levens van verschillende mensen met elkaar vermengd. Eerste deel van de deels autobiografische Texas-trilogie.

Reuter, Bjarne

Bjarne Reuter (Kopenhagen, Denemarken - 29 april 1950) is (scenario)schrijver en bekend van zijn boeken voor kinderen en tieners. Veel van zijn werken spelen zich af in de jaren vijftig en zestig, de periode van zijn jeugd en adolescentie. Reuter is de auteur van de populaire Deense tv-serie en film *Busters Verden* ("Buster's World").

Roslund & Hellstrom

Schrijversduo Anders Roslund en Börge Hellström. Börge Hellström (Zweden -1961) is oprichter van een non-profit-organisatie die ex-gevangenen helpt terug te keren in de samenleving. Anders Roslund (Zweden, 1957) is tv-journalist en maakte over deze organisatie de documentaire 'Lock 'em up'. Zo leerden ze elkaar kennen. Met de thriller 'Vader-wraak' legden ze de basis voor een gezamenlijk schrijverschap.

Rosland & Thunberg

Zie: Thunberg, Stefan.

Rydahl, Thomas

Thomas Rydahl (Aarhus, 1974) studeerde psychologie, filosofie en creative writing. Hij schrijft al van jongs af aan en won op achttienjarige leeftijd een korteverhalenwedstrijd. De man met negen vingers stond boven aan de bestsellerlijsten. Rydahl won de belangrijkste Scandinavische misdaadprijs, de Glasnøglen.

Sarenbrant, Sofie

Sofie Sarenbrant (Zweden - 1978) is journalist, fotograaf en schrijfster. In 2010 debuteerde zij met de misdaadroman 'Vecka 36' ('Week 36'). Het boek kreeg een jaar later een vervolg met 'I stället för dig' ('In plaats van jou').

Scheen, Kjesrti

Kjersti Scheen (Oslo, Noorwegen - 1943) studeerde aan de Rijkschool voor kunsten en handwerken. Na haar studie werkte ze tien jaar als journaliste voor de krant *Friheten*. Naast auteur van misdaadromans is ze ook schrijfster van kinderboeken en illustratrice. In 1994 publiceerde ze haar eerste misdaad-roman 'Het doek valt' gevolgd door 'Geen applaus voor de moordenaar' met in de hoofdrol privé-detective en voormalig actrice Margaret Moss.

Schwarz, Asa

Åsa Schwarz (Zweden - 1973) is naast schrijfster parttime werkzaam bij een adviesbureau als management consultant voor IT-bedrijven. Haar recentste roman 'Nefilim-De tweede zondvloed' is het begin van een nieuwe serie over bovennatuurlijke elementen met in de hoofdrol de ecoactivist Nova Barakel.

Sjowall & Wahloo

Sjowall & Wahlöö is de naam waaronder het Zweedse schrijversduo Maj Sjowall en Per Wahlöö (overleden in 1975) een boekenreeks publiceerde rond inspecteur Martin Beck uit Stockholm. De serie vormde een breuk met traditionele detectives, omdat voor het eerst het genre gebruikt werd om het functioneren van de politie en de maatschappij aan de orde te stellen. Voordat ze zich toelegden op het schrijven waren de echtgenoten werkzaam als journalist en vertaler.

Smage, Kim

Kim Smage (Trondheim, Noorwegen - 1945) was ooit de eerste vrouwelijke duikinstructor van Europa, vervolgens het boegbeeld van de Noorse vrouwen-beweging en tegenwoordig een internationaal bejubeld auteur van psychologische thrillers.

De reeks met Anne-kin Halvorsen in de hoofdrol kent in Noorwegen inmiddels 5 delen, in Nederland zijn het tweede 'En kjernesunn død' uit 1995 en het vijfde deel 'Dobbeltmann' uit 2004 nog niet vertaald.

Sigurdardottir, Yrsa

Sigurdardottir Werd geboren op 24 augustus 1963 te Reykjavik (IJsland). Ze heeft een carrière als civiel ingenieur en werkte daarvoor in de wildernis van IJsland. Zij schreef vijf kinderboeken, welke met literaire prijzen werden bekroond. Vervolgens heeft zij een aantal misdaadromans op haar naam gezet, o.a. "Het laatste ritueel" (2005), "Neem Mijn ziel" (2006) en "Smeulend vuur" (2012).

Smedberg, Ake

Åke Smedberg (Zweden, 1948) behoort tot de veelgeprezen Zweedse schrijvers. Hij debuteerde in 1976 met de gedichtenbundel *Inpå benen*. Sindsdien heeft hij diverse dichtbundels, verhalenbundels en romans geschreven. Won al in 1993 de Aftonbladets literatuurprijs. "Verdwijningen" is zijn eerste misdaad-roman. Smedberg is verschillende keren bekroond, onder meer met de Ivar Lo-prijs voor de roman *Hässja* (Hooiruiter).

Söderberg, Alexander

(Stockholm, 1970) schreef al vele scripts voor televisiefilms en -series. Hij maakte de televisiebewerkingen van de boeken van Camilla Läckberg en Åke Edwardson. Tijdens de Frankfurter Buchmesse 2011 was *De vuurdoop* een van de gewilde titels; het manuscript werd binnen één week aan meer dan 25 landen verkocht.

Staalesen, Gunnar

Gunnar Staalesen (Bergen, Noorwegen -1947) is werkzaam in Den Nationale Scene, het grote theater in Bergen. Naast romans schrijft hij ook toneelstukken en hoorspelen. Vooral zijn detectives met de privédetective Varg Veum zijn bekend geworden.

Stein, Jesper

Jesper Stein (Denemarken, 1965) is journalist en juridisch misdaadadviseur in Kopenhagen. Als ghostwriter schreef hij de autobiografie van de voormalige chef van de Deense AIVD, dat een bestseller werd. Onrust is zijn eerste fictieroman en kwam meteen terecht op de shortlist voor de Deense debutantenprijs. Het voerde maandenlang de Duitse krimibestsellerlijsten aan.

Sten, Viveca

Viveca Sten (Zweden - 1959) heeft de wind in de zeilen. Naast haar juridisch werk voor Posten Norden schrijft ze met veel succes misdaadromans. Haar debuut kwam in 2008 uit: 'I de lugnaste vatten' ('Stille wateren' - 2011). Inmiddels staat de teller op vier boeken die zich afspelen rondom het kleine eilandje Sandhamn voor de kust van Stockholm. Politieaanvoerder Thomas Andreasson is hierbij de vaste speurder van Viveca Sten.

Sund, Erik Axl

Pseudoniem van Zweeds schrijversduo Jerker Eriksson en Håkan Axlander Sunquist. Het eerste deel van hun trilogie *Svart Melankoli* verscheen in 2015 in het Nederlands als *Lichamen van glas*.

Sundquist, Hakan

Zie ook: Eriksson, Jerker

Jerker Eriksson en Hakan Axlander-Sundquist hadden een bewogen leven met vele beroepen, hobby's en interesses voordat ze zich samen waagden aan *Het kraaienmeisje*, deel één uit een trilogie met de overkoepelende titel *Victoria Bergmans zwakheid*. Ze delen een interesse voor kunst, muziek en literatuur. Ze wonen in Stockholm.

Sundstøl, Vidar

Vidar Sundstøl (Drangedal, Noorwegen - 1963 heeft diverse beroepen uitgeoefend, maar werkt de laatste jaren als fulltime schrijver. Sundstøl heeft zelf gewoond in het gebied waar de Minnesota-trilogie (deel 1: Land van dromen - 2010) zich afspeelt.

Sveen, Gard

Gard Sveen (1969) is een Noorse auteur en tevens werkzaam als senior adviseur bij het Noorse ministerie van Defensie. Zijn debuut *De doden hebben geen verhaal* (Den siste pilegrimen, 2013) werd bekroond met zowel de Gouden Revolver, de prijs voor de beste Noorse thriller van het jaar, als de prestigieuze Glazen Sleutel, voor de beste Scandinavische thriller van het jaar. Als kers op de taart ontving Sveen daarna ook nog de Maurits Hansen Award voor het beste Noorse thrillerdebuut. Eind 2016 verscheen bij Bruna *De hitte van de hel*.

Sveistrup, Søren

Søren Sveistrup (1968) is de internationaal bejubelde bedenker en scenarioschrijver van het Deense televisiefenomeen *The Killing* (Forbrydelsen), dat bekroond werd met diverse internationale prijzen en waarvan de uitzendrechten aan meer dan honderd landen verkocht werden. *Oktober* (2018) is zijn thrillerdebuut.

Tangen, Geir

(Øystese, Hardanger, Noorwegen, 1970). Met meer dan 170.000 lezers de populairste crimeblogger van Noorwegen. Zijn thrillerdebuut was *Maestro* dat hij begin 2016 in eigen beheer uitgaf. Maar na een maand werd het gepre-empt door Gyldendal, een van Noorwegens meest prestigieuze uitgever, en sindsdien maakt hij ook internationaal faam. Het verscheen in 2018 in Nederlandse vertaling als *Het meesterwerk*.

Theorin, Johan

Johan Theorin (Göteborg, Zweden - 1963) is journalist en scenarioschrijver. Hij publiceerde eerder een twintigtal korte verhalen in verschillende tijdschriften en bloemlezingen. 'Schemeruur' is de eerste van vier misdaadromans, die samen de 'Vier seizoenen van Öland' zullen vormen.

Thunberg, Stefan

Stefan Thunberg (Zweden, 1968) is een van de succesvolste scenarioschrijvers van Scandinavië. Met onder andere de tv-series over Henning Mankells Wallander en Håkan Nessers Van Veeteren verwierf hij grote bekendheid. Thunbergs familie kwam op een heel andere manier in de aandacht: zijn vader en broers waren de beruchtste bankrovers van Zweden, ook wel Militärligan (de Militaire Bende) genoemd. Schreef met Anders Roslund *Made in Sweden* (2017). Drie broers en een jeugdvriend besluiten banken te gaan beroven. Al snel worden zij als bende de meest gevreesde overvallers van het land. De vierde broer, Stefan Thunberg, heeft twintig jaar gewacht voordat hij zich er toe kon zetten het verhaal van de bende te vertellen.

Träff, Åsa

Zie: Grebe, Camilla.

Tursten, Helene

Helene Tursten (Gothenburg, Zweden - 1954) werkte als verpleegster en tandarts, tot ze daar om gezondheidsredenen mee moest stoppen. Ze schreef vervolgens een aantal misdaadromans rondom rechercheur Irene Huss waarvan 'Novemberval' haar debuutroman is.

Tvedt, Chris

Chris Tvedt (1954) is geboren in Bergen. Sinds 1988 werkt hij als advocaat. Naast rechten studeerde hij aan de Universiteit van Bergen ook literatuurwetenschap. Hij woont in Bergen met zijn partner en hun drie kinderen. Debuteerde met *De verleiding van het kwaad*. Inmiddels ook verschenen: *Rechttop sterven*.

Vincentz, Helle

Helle Vincentz (Denemarken - 1978) werkte voordat ze als schrijfster doorbrak voor een grote Deense olieproducent en later als freelancejournaliste voor verschillende kranten en tijdschriften. 'De Afrikaanse maagd' is Vincentz' krachtige thrillerdebuut en het eerste deel uit een trilogie met in de hoofdrol Caroline Kayser, een werkneemster van Dana Oil in Kopenhagen.

Wahlberg, Karin

Karin Wahlberg (Zweden, - 1950) begon pas op latere leeftijd aan het schrijven van misdaadromans. Na haar studie literatuur en filosofie aan de universiteit van Lund volgde zij een opleiding tot onderwijzeres. Na een aantal jaar werkzaam te zijn geweest als onderwijzeres liet zij zich omscholen tot gynaecoloog. Na haar studie was ze werkzaam in een ziekenhuis in het plaatsje Oskarshamn. Een setting die ze heeft overgenomen in de boeken die Wahlberg schrijft over het duo commissaris Claes Claesson en chirurg Veronika Lundborg.

Wennstam, Katarina

Katarina Wennstam (Zweden - 1973) woont in Stockholm, waar ze werkt als misdaadverslaggeefster voor de Zweedse omroep SVT. Ze schreef eerder twee non-fictieboeken, waarvan de laatste bekroond werd als beste non-fictieboek van het jaar. 'Besmet' is haar thrillerdebuut.

Willén, Liselott

Liselott Willén (Zweden - 1972) is geboren op de voor de Zweedse kust liggende Finse eilandengroep Åland. Na haar studie in Stockholm verhuisde ze naar Örebro, waar ze werkt als arts. Haar debuutroman 'Steen voor steen' werd in 2001 in Zweden gepubliceerd en door literaire critici lovend besproken.

Zander, Joakim

Stockholm, 1975). Zweedse advocaat en auteur. Groeide op in Zweden, het Midden-Oosten en de Verenigde Staten en volgde zijn rechtenstudie in Zweden en Nederland. Promoveerde uiteindelijk in Maastricht. Werkte tien jaar voor het Europees Parlement en de Europese Commissie in Brussel. Van zijn veelgeprezen debuut *De zwemmer* (*Simmaren*, 2013) waar hij al zijn internationale ervaringen in verwerkte, zijn de rechten inmiddels aan zesentwintig landen verkocht. In 2016 verscheen *De redding* (*Orten*, 2015).

Samenstelling:

Thom Schuitemaker, domeinspecialist collectievorming
Bibliotheek Huizen-Laren-Blaricum

Links:

www.misdaadromans.nl
www.noordseliteratuur.nl

Huizen | november 2018